

محسن تاجیک
روزنامه نگار

صفحه حافظه روزنامه «فرهیختگان» شنبه هر هفته با خبرها و روایت‌هایی از روزنامه‌ها و رسانه‌های سال‌های گذشته در همان هفته (حافظه) تاریخی‌شمارا به چالش می‌کشد. سروری بر وقایع ۱۱ اردیبهشت تا ۱۷ اردیبهشت را در شماره امروز از نظر می‌گذرانید.

دیروز این هفته

۱۱ اردیبهشت

۱۲۸۵/ آمریکا: در ایجاد اجماع جهانی علیه ایران ناتوانیم!

وزارت امور خارجه آمریکا در بیانیه‌ای اعلام کرد این کشور در ایجاد اجماع جهانی علیه ایران توفیقی نداشته است.

۱۳ اردیبهشت

۱۲۸۱/ مجاهدین خلق به‌عنوان گروه تروریستی اعلام شد

اتحادیه اروپا در بیانیه‌ای سازمان مجاهدین خلق (منافقین) را در فهرست سازمان‌های تروریستی جهان قرار داد.

۱۴ اردیبهشت

۱۲۸۲/ کشف گورهای دسته‌جمعی بیش از ۱۸۰ تن از علمای عراق در زندان‌های بعث عراق

گور دسته‌جمعی ۱۸۲ تن از فضلا و علمای حوزه علمیه نجف اشرف که تصور می‌شد در زندان‌های رژیم بعثی عراق به‌سر می‌برند، شناسایی شد. در پی این اتفاق ۱۵ اردیبهشت عزای عمومی اعلام و کلیه حوزه‌های علمیه جهان تشیع، تعطیل شدند.

۱۵ اردیبهشت

۱۲۲۳/ اولین بیانیه سیاسی امام خمینی برای دعوت به قیام برای خدا

امام خمینی در ۴۲ سالگی اولین بیانیه سیاسی خود را صادر کرد. ایشان در این بیانیه قیام برای خدا را تنها راه اصلاح جهان عنوان کرد و مسئولیت سنگین علما و روحانیان را بر شمرد و عواقب زیان‌بار غفلت سیاسی آنها را متذکر می‌شود.

۱۳۶۲/ حزب توده منحل شد

پس از افشای نقش حزب توده ایران در طرح کودتای شوروی علیه انقلاب اسلامی ایران در سال ۱۳۶۱، مسئولان نظام جمهوری اسلامی، ادامه فعالیت این حزب را برخلاف مصالح نظام تشخیص داده و پس از دستگیری سران آن، حزب توده را منحل اعلام کردند.

۱۳۷۴/ صدور فرمان اجرایی دولت آمریکا در تحریم اقتصادی ایران

بیل کلینتون، رئیس جمهور دموکرات وقت آمریکا به بهانه‌هایی چون تهدید ایران علیه صلح و امنیت ملت‌ها، حمایت از تروریسم بین‌المللی و... تحریم‌هایی اقتصادی را همچون ممنوعیت صادرات کالا و تکنولوژی و خدمات به ایران، ممنوعیت هرگونه معامله با ایران، ممنوعیت سرمایه‌گذاری‌های جدید از طرف آمریکاییان با ایران و ممانعت شرکت‌های آمریکایی از فراهم آوردن تسهیلات برای شرکت‌های تحت کنترل آمریکا که با ایران معامله می‌کنند، اعمال کرد.

۱۴ اردیبهشت

۱۲۵۴/ شهادت مجید شریف واقفی، از اعضای مسلمان سازمان مجاهدین خلق

پس از تغییر ایدئولوژی مجاهدین خلق از اسلام به مارکسیسم و اعتراض‌های چهره‌های مذهبی و مسلمان این سازمان همچون شریف‌واقفی و صمدیه لباف به این تغییر، سران سازمان چون تقی شهرام که عامل اصلی چنین تغییر ایدئولوژی‌ای بودند، فرمان تصفیه درون سازمانی را صادر کردند و طی آن مجید شریف‌واقفی به شهادت رسید.

واکنش شکور یزاد به پخش تصاویر کنفرانس برلین از صداوسیما

لاریجانی تمام‌قد در برابر اصلاحات با محوریت خاتمی ایستاده است

علی شکوری‌راد، عضو شورای مرکزی جبهه مشارکت و نماینده مجلس ششم ۱۶ اردیبهشت ۷۹ و در یک نشست دانشجویی در دانشگاه بوعلی همدان با حمله به علی لاریجانی، رئیس سازمان صداوسیما بابت پخش تصاویر کنفرانس برلین از صداوسیما اظهار داشت: «آقای لاریجانی، ثمام‌قد در برابر اصلاحات با محوریت

ناظوری:

کدام عقل سالمی می‌گوید که در زمان عرب‌دهکشی آمریکا از برقراری ارتباط با او سخن بگوییم

ما بطور تاریخ را نمی‌خواندند و آن را فراموش می‌کنند و حالا با چند شعار فریبنده این سلطه‌گران گول آنها را می‌خورند. دولت آمریکا برخلاف برخی روشنفکران ما که معتقدند حکومت نباید ایدئولوژیک باشد» تا با دنیا ارتباط برقرار کند، خود دارای حکومت ایدئولوژیک هستند؛ بوش بلافاصله بعد از حادثه ۱۱ سپتامبر اعلام کرد جنگ صلیبی شروع شد و منظور حمله به اسلام است. بی‌عقل‌ها! کدام عقل سالمی می‌گوید در زمانی که آمریکا عرب‌ده کشی می‌کند ما از برقراری ارتباط با او سخن بگوییم. آنها به دنبال براندازی جمهوری اسلامی هستند و الان هم در عراق نگران آن هستند که شیعه‌ها به راه افتاده‌اند. در شرایطی که آنها به دنبال براندازی هستند ما باید بازدارنده حرکت کنیم.»

محمدعطربفر:

عملکرد احزاب و مطبوعات در دولت خاتمی در سطح نازل‌تری از دوران قبل از آن قرار دارد

محمد عطربافر، عضو شورای مرکزی حزب کارگزاران ۱۳ اردیبهشت ۸۲ و در گفت‌وگو با استادپاره‌عملکرد دولت اصلاحات اظهار داشت: «بررسی عملکرد آقای خاتمی از جهت آنکه فعالیت‌های ۶سال مدیریت ارزشمند ایشان معطوف به پرچمداری نهضت اصلاحات نبوده یا به حضور در دولت محدود شده است، از مواردی است که باید به صورت جدی مورد بررسی قرار گیرد، زیرا اشتغال فکری جناب خاتمی به امور جاری موجب شده پرچمداری اصلاحات عملا از دست چهره محبوب و معتمد مردم خارج و ناخواسته به افراد و گروه‌هایی سپرده شود که

عبدالله رمضان‌زاده:

الویری به خاطر اختلاف با شورای شهر اول می‌خواست در جلسات دولت شرکت کند

عبدالله رمضان‌زاده، سخنگوی دولت اصلاحات ۱۷ اردیبهشت ۸۲ و پس از آغاز به کار شورای شهر دوم تهران که اکثریت آن از گروه آبادگران و منتقدان دولت بودند، درخصوص تصمیم دولت اصلاحات مبنی بر عدم حضور شهردار تهران در جلسات هیات دولت گفت: «آقای خاتمی هنگامی که مساله جایگزینی آقای کرباسچی [در شهرداری تهران] مطرح بود در جلسه هیات وزیران، بحث حضور یا عدم حضور شهردار جدید وقت تهران را مطرح کردند، در آن جلسه اکثریت اعضای هیات وزیران با حضور شهردار در جلسات هیات وزیران مخالفت می‌کنند؛ آقای الویری نیز طی مذاکراتی که در همان زمان با آقای خاتمی داشتند تاکید داشتند و تقاضا کردند که به دلیل وضع خاص هیات‌وزیران شرکت نمی‌کردند.»

حافظه

گروه‌سیاست

مقاله جنجالی مهندس بلزرگان در روزنامه‌میزان

مجاهدین خلق، شما فرزندان نهضت آزادی هستید

او و همفکرانش بسته شده و مکتبی‌ها نیز از اویندو در این باره نوشت: «افکار و اعتقادات اسلامی، اجتماعی-سیاسی هم‌متان، مستقیم‌الیا و واسطه‌ان تفسیرها، تعلیمات، کتاب‌ها و سخنرانی‌های امثال طالقانی، شریعتی‌ها (پدر و پسر)، مطهری، دکتر سبحانی و من درست شده است که همگی رسماً یا فکراً نهضتی بودیم.»
بازرگان در ادامه نیز با قیاسی جالبش برانگیز نگاه‌های انتقالی و مارکسیستی مجاهدین خلق (منافقین) را هم سطح نگاه‌های نیروهای انقلاب و طرفدار امام قرار داد و با متهم کردن نیروهای طرفدار امام به داشتن تفکراتی، برنامه‌سوم، برنامه‌سالم‌ساختن رابطه اقتصادی و اظهار نظر روشن مجاهدین خلق انتقالی هستند و معتقدات اسلامی و انقلابی خود را اصرار دارند بر مبنای اصول مارکسیسم بنا نمایند و درخت ایدئولوژی آنها ریشه مارکسیستی دارد، درخت ایدئولوژی شما هم میوه‌های مارکسیستی دارد، زیرا که اهل قهر و انتقام و انهدام هستید که به هیچ وجه با روح اسلام دم‌ساز نیست و عناد خاص با سود و مدیریت خصوصی داشته اگر دست‌تان برسد هرچه سرمایه و مالکیت و معامله است از بین برده، کشور را یکسره ملی، یعنی دولتی می‌کنید. الان زیرنهایت با یکی کردن اقدامات، عملکردها و تفکرات دو گروه مجاهدین خلق (منافقین) و مکتبی‌ها نوشت: «خاصه آنکه دست‌به‌دست هم داده‌می‌خواهید مملکت و ملت و دولت را و چه المصلحه‌خواسته‌ها و ستیزه‌های خود نمایشد و با زدن بر سر یکدیگر پدر ما (و خودتان) را درآورید.»

گفتاری از آیت‌الله بهشتی در باره لزوم برنامه‌ریزی اقتصادی در کشور

شرم‌آور است اگر امروز کسی در این مملکت گرسنه بماند

گزارده‌ای از سخنرانی آیت‌الله بهشتی در جمع کارگران حزب جمهوری اسلامی؛ ۱۱ اردیبهشت ۵۸

ضربتی می‌خواهد، این دیگر معطل هیچ چیز نباید باشد حتی معطل کار. برنامه دوم برنامه ضربتی ایجاد کار هست که روی این هم کاری شده، کار نسبتاً خوبی شده و امیدواریم این برنامه ضربتی هم بزودی در دست اجرا قرار بگیرد. برنامه سوم، برنامه سالم‌ساختن رابطه اقتصادی و اظهار نظر روشن درباره مالکیت صنعتی و مالکیت کشاورزی است که هرچه زودتر باید فرموله بشود. الان زیربنای این فرمول مدت‌هاست در دست ما هست ولی زیربنای فرمول کافی نیست. فرمول زیربنایی حتماً باید در رابطه با شرایط روز تبدیل به فرمول اجرایی بشود و در اختیار همه قرار بگیرد؛ این کار هم در دست است و ان‌شاء‌الله به‌زمر خواهد رسید و روشن خواهد شد. مساله چهارم، مساله اقتصاد شکوفاداشتن است. هیچ جامعه‌ای نمی‌تواند بگوید من از اقتصاد شکوفایی نیاز هستم. اقتصاد را که، اقتصادی که آهنگ فقیرانی و عقبگرد داشته باشد خطر است و این را می‌دانید که به یک مساله مهم به نام مدیریت صنعتی، کشاورزی و به‌طور کلی مدیریت اقتصادی مربوط می‌شود. نوع مدیریتی که در آن استثمار و استعمار نباشد ولی مدیریت و انضباط باشد.»

«امروز خطری بزرگ جامعه‌ما را تهدید می‌کند و این تهدید مستقیماً متوجه قشر شریف کارگر اعم از کارگر صنعتی و کارگر کشاورزی است و بلافاصله متوجه همه قشرهای دیگر. باید همه با هم تلاش کنیم جلوی این خطر را بگیریم و خواهیم توانست، ندیدید ما با همان رابطه‌های سالم و سازنده در مرحله نخستین انقلاب پیروز شدیم، بدانید با همین رابطه‌های سالم و سازنده در مراحل بعدی هم پیروز خواهیم شد. من دوست دارم هرگز اجازه ندهید وحشت و اندیشه و دل کارگران رخنه کند. چه وحشتی؟ چه ترسی؟ دشمن تنها وقتی برای ما ترس‌آور است که در میان خودمان رابطه سالمی وجود نداشته باشد. باید برنامه‌ریزی کنیم، می‌نشینیم دور هم برنامه‌ریزی می‌کنیم باید به نیاز روزانه برسیم و می‌رسیم. به دوستان گفتیم آقا دو مساله، سه مساله، چهار مساله است. اینها را از هم جدا نکنید، وابسته به هم نیز نکنید. هر یکی را در رابطه با دیگری بهش نگاه کنید ما مستقلاً رویش عمل کنید. یک مساله، نیاز امروز هر انسان نیازمند در این مملکت است. شرم‌آور است اگر امروز که در طبیعه جمهوری اسلامی است، هنوز کسی در این مملکت گرسنه بماند و این یک برنامه

نیمه‌شب ۱۱ اردیبهشت ۵۸ آیت‌الله مرتضی مطهری توسط گروه‌ک فرقان ترور شده‌به شهادت رسید. روزنامه اطلاعات در گزارش ۱۲ اردیبهشت ۵۸ در این باره می‌نویسد: «یک ساعت بعد از نیمه‌شب دیشب، ناشناسی که ادعای کرد، از سوی گروه فرقان سخن می‌گوید، تلفنی به اطلاعات اطلاع داد

گروه فرقان مسئول ترور استاد مطهری است. این شخص که از استاد

مطهری، به نام رئیس شورای انقلاب نام می‌برد، گفت: ما مطهری رئیس شورای انقلاب را کشتیم و گروه فرقان در نظر دارد در آینده نیز چند تن از شخصیت‌های سیاسی و مذهبی را ترور کند... ساعت حدود ۲۲:۰۴ شب گذشته، هنگامی که استاد مرتضی مطهری، از منزل دکتر سبحانی در خیابان فخرآباد، خارج می‌شد، از فاصله‌بین دو تا سه متری از ناحیه سر، هدف گلوله قرار گرفت و نقش بر زمین شد. لحظاتی بعد از شلیک گلوله، یک اتومبیل پیکان استیشن سفیدرنگ که به نظر می‌رسید مهاجمان از آن استفاده می‌کرده‌اند،

به سرعت محل حادثه را در ادامه خیابان فخرآباد به سمت شرق تهران ترک کرد. وقتی استاد مطهری از خانه دکتر سبحانی خارج می‌شد، مهندس کنیرایی، وزیر مسکن و شهرسازی همراه وی بود و آثار او دیده‌است که چگونه به طرف استاد مطهری شلیک شده است. مهاجمانی که هنوز تعداد آنها به درستی مشخص نشده ولی گفته می‌شود سفر بوده‌اند، پیش از این، خانه دکتر سبحانی را شناسایی کرده بودند و ظاهراً یکی از آنها که عامل اصلی ترور بوده پشت دیوار خانه کمین کرده است. این شخص پس از شلیک یک تیر که از پشت سر (ناحیه زیر گوش) به استاد مطهری اصابت کرد، به سرعت خود را به اتومبیل که آن سوی خیابان قرار داشت، رساند و با اتومبیل از محل حادثه دور شد. استاد مطهری، بی‌درنگ به وسیله اطرافیان به بیمارستان طرفه‌انتقال یافت و چون حالت وخیم بود، تحت شوک الکتریکی قرار گرفت. اما متأسفانه، مداوا اثری نبخشید... نحوه ساختمان منزل دکتر سبحانی، طوری است که بدون شناسایی قبلی ساختمان پیاده کردن چنین برنامه‌ای امکان ندارد. به همین لحاظ نزدیکان حادثه، معتقدند قاتل، نه تنها از وضعیت خانه اطلاع دقیقی

آیت‌الله مطهری به دست گروه‌ک فرقان به شهادت رسید

داشته بلکه می‌دانسته است که عده‌ای از شخصیت‌های سیاسی و مذهبی در خانه دکتر سبحانی هستند. «مهندس کنیرایی که در منزل دکتر سبحانی بود و از نزدیک چگونگی ترور را دیده است، به «اطلاعات» می‌گوید: «من به اتفاق چند نفر از خانه دکتر سبحانی، بیرون آمدم. آقای مطهری حدود ۱۰۱۵ قدم، از ما جلوتر بود. او منتظر رسیدن اتومبیل یکی از همراهان ما بود تا او را به خانه برساند. در همین هنگام جوانی، در تاریکی به آقای مطهری نزدیک شده و بی‌درنگ به سوش شلیک کرد. گلوله به سر ایشان خورد. جوان پس از شلیک یک تیر، چابک و فرزند، در تاریکی از کوچه جنب خانه دکتر سبحانی، فرار کرد. معلوم نشد بعداً با اتومبیل از محل دور شده یا بی‌اتومبیل. مطهری هرگز احساس خطر نمی‌کرد و بدون محافظ بود. او با آنکه از ابتدا در متن مبارزه بود ولی چون از این جهت سعی می‌کرد ناشناخته بماند، معلوم نیست جوان ترور کننده او از کجا اطلاع یافته که وی در متن مبارزه

بوده است.» «اطلاعات» به نقل از رئیس ستاد عملیات پاسداران خیابان هدایت تهران می‌نویسد: «تروریستی که استاد مطهری را هدف گلوله قرار داد، پیش از آنکه گلوله راشلیک کند، استاد را به نام صدازه‌ده‌وقیل از آنکه استاد مطهری به طرف صداسر برگرداند، شلیک کرده است.» «مجتبی مطهری، فرزند آیت‌الله مطهری در گفت‌وگو «اطلاعات» می‌گوید: «صبح روز گذشته یکی از پاسداران جلوی منزل ما به من گفت چند نفر ناشناس از دیده که از روی پشت‌بام منزلی که روبروی خانه ما است مراقب رفت‌وآمدهای ما هستند. یک شب قبل از حادثه وقتی که این پاسدار برای دومین بار چند ناشناس را می‌بیند به سراغ‌شان می‌رود که از آنها با جویبی کند ولی آنها به سرعت فرار می‌کنند.» علی لاریجانی، «داماد استاد مطهری نیز در همین رابطه به «اطلاعات» می‌گوید: «شب حادثه وقتی من به منزل آقای سبحانی رسیدم، پاسداران تعدادی اعلامیه از گروه فرقان پیدا کردند که این گروه در متن اعلامیه خود نوشته بودند: اعدام انقلابی مرتضی مطهری به دست گروه فرقان وسیس مقداری بدگویی نسبت به ایشان کرده بودند.»

میرحسین موسوی:

اندیشه «هنر برای هنر»، هنر مندان را به‌عنوان ابزاری در خدمت اهداف استکباری قرار می‌دهد

معیار هنر تنها باید تعهد به اسلام و ارزش‌های اسلامی باشد

اسلامی و سرفصل‌های درخشان هنر اسلامی و انسانی بود. هنری که ابزار دست قدرت‌های جبار قرار گرفته بصیرت انسان‌ها را می‌تواند کور سازد اما از طرفی دیگر هنر می‌تواند دریچه و پنجره‌هایی را به جهان واقعیت‌ها و حقیقت‌ها بگشاید. رژیم سابق در تمام شاخه‌های مختلف هنری یا بر اشاعه اندیشه هنر برای هنر تاکید می‌کرد یا در غالب هنر اندیشه پوچ‌گرایانه تبلیغ می‌شد. با این روش چنین هنر و هنرمندی در اختیار قدرت‌های بزرگ و به‌عنوان ابزاری در خدمت اهداف استکبار جهانی قرار می‌گیرد. ما نباید در مقابل سبک‌ها و حرکت‌های هنری در جهان دچار حقارت شویم زیرا ما متصل به غنی‌ترین اندیشه‌های هنر اسلامی با توجه به اتصال این اندیشه‌ها به منبع بی‌پایان وحی هستیم. معیار تنها باید تعهد به اسلام و ارزش‌های اسلامی حاکم بر جامعه قرار گیرد تا کسانی که در امور هنری دارای استعداد هستند، آزادانه رشد کنند و خلاقیت‌های خود را عرضه نمایند.»

کواکبین:

اعتقاد به وجود اختلاف جدی بین انگلیس و آمریکا در خصوص ایران خیالی بیهوده است

جدی بین این دو کشور بر سر ایران توهم و خیالی بیهوده است. اگر بخواهیم براساس منافع ملی‌مان عمل کنیم، باید به انگلیس گوش‌زد کنیم که هر خصومتی علیه جمهوری اسلامی ایران که از سوی قدرت‌های غربی اعمال می‌شود، در حقیقت سناریوی لابی صهیونیستی است و بهتر است از این خصومت دست بکشد. باید استراتژی تدوین شده‌ای را برای تقویت منافع ملی‌مان داشته باشیم و چندان به دنبال تفکیک انگلیس از آمریکا با تصور وجود اختلاف بین آنها نباشیم.»

مصطفی کواکبیین، دبیرکل حزب مردم‌سالاری ۱۴ اردیبهشت ۸۲ و در گفت‌وگو با ایسنا در رابطه با سیاست خارجی جمهوری اسلامی اظهار داشت: «مجموعه دستگاه سیاسی و دیپلماسی ما باید به صورت عقلایی وضعیت را دنبال کند و با اقتدار و آمادگی اجازه خدشه‌دار شدن منافع‌مان را ندهد. اختلافی بین مقام‌های آمریکایی نیست. ما باید خودمان به دنبال تأمین منافع‌مان باشیم و برای رسیدن به آن باید براساس سه اصل عزت، حکمت و مصلحت عمل نماییم. تفاوت جدی و اصولی بین آمریکا و انگلیس وجود ندارد و اعتقاد به وجود اختلاف